

**Resums argumentals de les òperes
del Gran Teatre del Liceu
adaptats a les pautes de Lectura Fàcil**
(temporada 2018-2019)

Sumari

I Puritani	3
Kàtia Kabànova	6
Italiana in Algeri	10
Madama Butterfly	13
L'enigma di Lea	17
Rodelinda	21
La Gioconda	25
Les pêcheurs de perles	29
Tosca	32
Luisa Miller	36

I Puritani (Vincenzo Bellini)

Els personatges

Lord Gualtiero Valton	governador general, pare d'Elvira
Elvira	filla de Gualtiero, enamorada d'Arturo
Sir Giorgio Valton	germà de Gualtiero
Lord Arturo Talbo	cavaller, enamorat d'Elvira
Sir Riccardo Forth	comandant de l'exèrcit purità
Sir Bruno Roberton	oficial de l'exèrcit purità
Enrichetta de França	vídua de Carles I Stuart

On transcorre l'acció

L'acció té lloc a la fortalesa governada per lord Gualtiero Valton, prop de Plymouth (Anglaterra), l'any 1653.

El país viu una guerra civil entre catòlics, partidaris dels Stuart, i els puritans, protestants partidaris de Cromwell.

Aquest havia aconseguit destronar el rei Carles I Stuart, condemnat i decapitat davant el Parlament de Londres l'any 1649.

PRIMER ACTE

Els soldats de la fortalesa, partidaris de Cromwell, manifesten l'esperança de guanyar la guerra contra els Stuart.

En el castell es prepara una gran festa per celebrar el casament d'Elvira amb Riccardo.

L'oficial Bruno consola el comandant del seu exèrcit, Riccardo. Aquest està afligit perquè el governador, Gualtiero Valton, que li havia promès la seva filla Elvira en matrimoni, ha trencat el compromís.

Cedint als desitjos d'Elvira, l'ha promesa a Arturo, de qui estava enamorada feia molt temps.

Sona una marxa
i Riccardo torna amb els seus soldats que el reclamen.

Elvira és a la seva cambra, en el castell.
La jove desconeix la decisió del seu pare,
i es dol perquè no es vol casar amb Riccardo.
Però arriba Giorgio Valton, el seu oncle,
que li fa saber que ha convençut Gualtiero
perquè cedeixi als desitjos d'Elvira i la deixi casar amb Arturo.
La noia mostra la seva alegria.

En aquest moment Arturo arriba a la sala d'armes del castell
acompanyat de servidors carregats de regals per la seva promesa,
entre els quals hi ha un vel de núvia.
Els dos enamorats viuen una emotiva retrobada
que tothom celebra amb alegria i mostres d'afecte.

Apareix una dama misteriosa
que ha de ser acompanyada fins al Parlament de Londres,
on serà jutjada.
Gualtiero encomana a Arturo aquesta missió.
Surten tots, excepte Arturo i la dama.
Es tracta de la reina Enrichetta, vídua del rei Carles I Stuart.
Presonera durant mesos, se l'acusa de conspirar contra Cronwell.
Com a fill d'un partidari dels Stuart, Arturo s'emociona en conèixer
la identitat de la reina i promet fer tot el possible
per ajudar-la a fugir i salvar-la d'una condemna a mort segura.

Tornen Elvira i els seus parents.
Vestida de núvia, canta alegre per la seva imminent boda
i juga amb Enrichetta a posar-se i treure's el vel nupcial.

Elvira surt per reunir-se amb el seu pare
i Arturo proposa a Enrichetta que es posi el vel nupcial
per fer-se passar per la seva promesa i així burlar la guàrdia del castell.

Quan estan a punt de fugir,
arriba Riccardo disposat a enfrontar-se amb Arturo
per casar-se amb Elvira.
Per evitar la confrontació,
Enrichetta es treu el vel i revela la seva identitat.
En contra del que s'esperaven, Riccardo els deixa marxar
i promet a Arturo que no revelarà la identitat de la seva acompanyant.

Quan Elvira i els seus familiars tornen,
Riccardo els comunica que Arturo ha fugit amb la presonera,
a qui identifica com a amant del cavaller.
Tothom queda consternat davant de la notícia.
Maleeixen Arturo, mentre Elvira embogeix.

SEGON ACTE

Una sala del castell.

Els parents d'Elvira s'horroritzen en conèixer la seva bogeria i lamenten la seva desgràcia.

Riccardo apareix aleshores i comunica als presents que el Parlament d'Anglaterra ha condemnat Arturo a mort per la seva col·laboració en la fugida d'Enrichetta. Per això ordena a un escamot de soldats que trobin i empresonin el jove cavaller.

L'estat mental d'Elvira empitjora. Apareix evocant el seu amor per Arturo, a qui confon amb Riccardo, davant la desesperació de Giorgio i Gualtiero.

Giorgio vol que Riccardo intercedeixi a favor d'Arturo, per salvar Elvira i evitar que els remordiments el persegueixin la resta de la seva vida. Finalment Riccardo s'avé a defensar Arturo si aquest es presenta desarmat i disposat a deixar-se empresonar. Els dos homes es fonen en una abraçada fraternal.

TERCER ACTE

Han passat tres mesos.
En un bosc proper al castell,
Arturo veu de lluny Elvira a la finestra de la seva cambra.
El jove cavaller ha escapat dels seus enemics,
però abans de fugir d'Anglaterra,
ha volgut tornar a veure la seva estimada.

Arturo pot arribar fins on és Elvira, que continua en el seu deliri. Però en trobar-se prop d'ell, la jove recupera el seny. Arturo li explica llavors qui era la misteriosa dama amb qui va fugir i per què va fer-ho.

S'acosten uns soldats capitanejats per Riccardo, disposats a detenir Arturo, perquè s'acompleixi la seva sentència de mort. En saber-ho, Elvira enfolleix de nou, declarant la intenció de morir amb ell.

De sobte arriben uns missatgers que lliuren una nota a Giorgio: els puritans han vençut. La guerra ha acabat. Els partidaris dels Stuart han estat perdonats i Arturo, per tant, és lliure.

Elvira torna a recuperar el seny i es disposa a casar-se amb Arturo enmig de l'alegria general i de l'ambient de festa.

Kàtia Kabànova (Leoš Janáček)

Els personatges

Kàtia Kabànova	esposa de Tíkhon Kabànov
Tíkhon Kabànov	marit de Kàtia
Vània	mestre d'escola, amant de Varvara
Dikoi	comerciant
Borís	nebot de Dikoi
Marfa	mare de Tíkhon
Glaixa	serventa dels Kabànov
Varvara	confident i amiga de Kàtia, amant de Vània

On transcorre l'acció

A Kalinov, a Rússia, en un poble a la riba del Volga, l'any 1860.

PRIMER ACTE

Vània, mestre d'escola, i Glaixa, serventa del Kabànov, conversen a la riba del Volga.

Veuen acostar-se el comerciant Dikoi cridant i renyant de males maneres el seu nebot Borís, acusant-lo de gandul. Aquest es nega a treballar perquè és diumenge.

Quan Glaixa i Dikoi se'n van, Vània pregunta al jove Borís per què es deixa maltractar pel seu oncle.

Borís, li explica que Dikoi va adoptar-los a ell i a la seva germana quan es van quedar orfes. L'àvia li va deixar l'herència perquè l'administrés

fins que els dos germans fossin majors d'edat.

La condició és que havien de respectar l'oncle.

Borís viu amb ell, suportant humiliacions i maltractaments.

Segueixen parlant i Borís confessa a Vània que està enamorat de Kàtia, l'esposa de Tíkhon Kabànov.

Vània li recomana que l'oblidi per no complicar-li la vida a la noia.

En aquell moment surten de l'església els feligresos,
entre els quals hi ha els Kabànov.
Els dos s'amaguen.

Marfa, la mare de Tíkhon,
mostra el seu caràcter autoritari obligant el seu fill
que vagi immediatament al mercat de Kazan, tot retraient-li
que estimi més la seva dona Kàtia que no pas a ella.
Katia, conciliadora, li assegura que el seu fill l'estima.
Però aquestes paraules exalten encara més Marfa
que insulta la jove. Kàtia, dolguda, se'n va a casa.
Marfa continua criticant el seu fill,
que no aconsegueix calmar-la,
i finalment també se'n va a casa.

Varvara, amiga i confident de Kàtia, retreu a Tíkhon
que no hagi defensat la seva esposa
i que, per culpa de la seva afició a la beguda,
la tingui oblidada.

Un cop a casa dels Kabànov, Katia evoca davant Varvara
els seus dies feliços d'abans de casar-se amb Tikho
i li confessa sentir-se culpable perquè estima un altre home.

Tíkhon arriba per acomiadar-se de la seva muller
abans d'anar al mercat de Kazan,
en un viatge que durarà uns quinze dies.
Kàtia li proposa d'acompanyar-lo, però ell s'hi nega.

Abans que Tíkhon se'n vagi, Marfa instrueix la seva jove
sobre com ha de comportar-se mentre ell no hi sigui:
especialment no ha de mirar per la finestra
ni fixar-se en els joves de la contrada.
Per la seva banda, Tíkhon demana a Kàtia
que tracti Marfa com la seva pròpia mare.

SEGON ACTE

A casa dels Kabànov, les dones broden.
Marfa retreu a Kàtia que no es mostri commoguda
per l'absència del seu marit.

Quan la sogra surt de l'estança, Varvara
li mostra a la seva amiga la clau amb què surt pel jardí
per trobar-se amb el seu amant Vània.
L'ofereix a Kàtia i li diu que li ha demanat a Borís que vingui,
perquè sap que és ell l'enamorat de Kàtia.

Kàtia lluita entre el seu desig de veure'l
i el temor de ser-li infidel a Tíkhon. Però decideix sortir.

Marfa torna, ara acompanyada de Dikoi, ebri,
que es queixa perquè la gent li demana diners i l'enganya.
Marfa el renya per la seva feblesa.

Al jardí de la casa, Vània espera Varvara,
quan veu arribar Borís.
Aquest confessa que ve a trobar-se amb Kàtia.
Vània li recomana prudència
per no arruïnar la vida de la jove.

Quan arriba Varvara, ella i Vània surten a passejar
a la vora del riu Volga.

Arriba Kàtia que al principi es resisteix
a confessar-li el seu amor a Borís.
Però finalment els dos es fonen en una abraçada,
tot i els remordiments de la jove
per estar enganyant el seu marit Tíkhon.

TERCER ACTE

Galeria d'un palau en ruïnes, a prop del Volga.
Vània parla amb un amic i se'ls afegeix Dikoi.
Comença a ploure i molta gent arriba per aixoplugar-se.
Els tres parlen sobre la utilitat del parallamps,
mentre la pluja deriva en una ferotge tempesta.

Para de ploure i la gent marxa.
Varvara arriba angoixada i fa saber a Borís
que Tíkhon ha tornat a la ciutat.
Katia ha quedat trastornada
i Marfa, a més, la controla en tot moment.
Katia viu turmentada pel seu adulteri
i està temptada de confessar-lo davant de tothom.
Borís tem que ha perdut Kàtia per sempre
i Varvara li retreu que només pensi en ell.

Arriba Kàtia molt alterada
i poca estona després Tíkhon, Marfa i Dikoi.

En veure el seu marit, Kàtia se li llança als peus,
i confessa la seva infidelitat.
Marfa se sent satisfeta davant d'aquella confessió.

Kàtia surt precipitadament enmig de la tempesta,
que ha tornat a esclatar.

De nit, prop del riu, Tíkhon busca la seva esposa,
que ha desaparegut.
L'acompanya la serventa Glaixa.
Tíkhon confessa que estima la Katia
i que està disposat a perdonar-la.

Per la seva banda, Varvara i Vània, que han decidit
marxar a Moscou, es troben Kàtia,
enfollida i penedida d'haver confessat la seva culpa
i d'aquesta manera haver compromès Borís.

Borís, s'ha apropiat en sentir la veu de Kàtia.
S'abracen, feliços de retrobar-se i ella li demana perdó.
Borís, li explica que el seu oncle l'envia a Sibèria
perquè faci de comerciant.
Se li fa molt difícil abandonar-la,
però no té altre remei, ja que ella no vol seguir-lo.

Kàtia, ja sola, es deixa endur pel seu deliri
i es llança al Volga, on morirà ofegada.
Tíkhon vol anar a salvar-la, però la seva mare el reté.

Quan li porten el cadàver, l'abraça desconsolat
i culpa Marfa de la seva mort.

Marfa, freda i distant, agraeix hipòcritament
l'ajuda dels amics de Kabànov.

L'italiana in Algeri (Gioachino Rossini)

Els personatges

Isabella	dama italiana
Lindoro	enamorat d'Isabella, esclau de Mustafà
Mustafà	bei (governador) d'Alger
Taddeo	vell italià, acompanyant d'Isabella
Elvira	esposa de Mustafà
Zulma	esclava, confident d'Elvira
Haly	capità dels corsaris algerians

On transcorre l'acció

A Algèria, a finals del segle XVIII.

A l'harem del Palau de Mustafà, bei de la contrada.

PRIMER ACTE

Al palau del bei Mustafà, els eunucs es lamenten de la trista condició en què viuen les dones a l'harem.

Elvira, esposa de Mustafà, expressa la seva pena a Zulma, la seva confident, perquè el seu marit la té abandonada.

El bei ordena a Haly, capità dels corsaris, que li trobi una dona italiana, amb caràcter, que el tregui del seu avorriment.

Mustafà vol que Lindoro, un esclau italià, es casi amb Elvira i li ofereix la llibertat a canvi que se l'emporti a Itàlia. Però en el seu país, Lindoro té una promesa, Isabella, i no sap com negar-se a la proposició de Mustafà.

Isabella, acompanyada de Taddeo, que està enamorat d'ella, havia embarcat rumb a Alger amb la intenció de rescatar Lindoro. Però el vaixell ha naufragat.

A la platja d'Alger, Haly i els seus homes capturen els nàufrags. Haly està feliç per haver trobat una dona italiana per al seu bei.

Porten Isabella davant de Mustafà
que s'enamora de la italiana només veure-la.
Haly porta després Taddeo que es presenta com a oncle d'Isabella.
Això li estalvia la pena de mort.

Entren Elvira amb la seva serventa Zulma i Lindoro.
Aquest i Isabella es reconeixen, però ho dissimulen.
Mustafà explica que repudia la seva dona
i la farà casar amb Lindoro.
Isabella declara que un home que tracta així la seva dona
mai no aconseguirà el seu amor.
A més li demana que Lindoro quedi al seu servei.
Mustafà no sap negar-li a Isabella res del que demana.

SEGON ACTE

Tots estan sorpresos del comportament de Mustafà,
que cedeix davant tots els capricis de la italiana,
tot i que ella no sembla fer-li cas.

Zulma i Haly aconsellen Elvira que romanguí
a la vora del seu marit, per si torna a fixar-se en ella.

Per la seva banda, Isabella retreu a Lindoro que es casi amb Elvira,
però ell jura que és Mustafà qui l'obliga.
Aleshores, la jove parella planifica fugir de terres musulmanes
per tornar a la seva pàtria.

Mustafà, per congraciar-se amb Isabella anomena Taddeo,
el seu suposat oncle, Gran Kaimakan o lloctinent de l'Alger.
El pobre Taddeo, ja ancià,
sent el pes de l'enorme responsabilitat d'un càrrec com aquell.

Mustafà convida Isabella a prendre cafè a soles amb ell,
però ella fa venir també Elvira, a qui vol alliçonar
sobre com cal tractar els homes
i aconseguir la reconciliació de la parella.
Això encén les ires de Mustafà.

Haly lloa les virtuts i el caràcter de les dones italianes.

Mentrestant Taddeo i Lindoro parlen de com aconseguir
apartar Isabella del bei. Taddeo, que ignora la relació entre Lindoro
i Isabella, li confessa que és l'amant d'aquesta.
Tem, però, que ella segueix enamorada del seu primer amant.
Aquesta confessió diverteix Lindoro.

Mustafà arriba empipat pels menyspreus d'Isabella.
Però Lindoro i Taddeo expliquen al bei que allò
no és més que una prova per verificar
si Mustafà pot entrar a formar part
de l'orde dels "Pappataci" ("menja i calla"), dedicada al menjar,
el beure i el dormir.
Si Mustafà és mereixedor d'aquest honor, Isabella el respectarà.
Però per a això caldrà preparar una cerimònia molt especial.
Se'n fan els preparatius.

L'estratègia és clara: durant la festa, els italians fugiran de l'Alger.
Mustafà promet complir amb les lleis dels "Papatacci".
Mentrestant, ha arribat al port el vaixell
que durà Isabella i Lindoro de retorn a Itàlia.

Taddeo entén per fi que Lindoro és el veritable amant d'Isabella
i alerta Mustafà de la fugida.
Però el bei ignora aquestes advertències,
obsessionat per les menses que endrapa amb avidesa.
Taddeo dubte, però finalment decideix marxar també a Itàlia.

Quan Mustafà acaba l'àpat, els guardes estan tan tips i borratxos
que són incapaços d'encalçar els italians.
El bei decideix aleshores que prefereix la seva esposa
a qualsevol italiana i que es quedarà amb ella,
a qui acabarà demanant perdó.

Madama Butterfly (Giacomo Puccini)

Els personatges

Butterfly (Cio-Cio-San)	jove geisha japonesa
Suzuki	criada de Butterfly
Pinkerton	tinient de la marina dels Estats Units
Kate	esposa de Pinkerton
Sharpless	cònsol dels Estats Units a Nagasaki
Goro	alcavot
Yamadori	príncep, pretendent de Butterfly
Bonzo	oncle de Butterfly
Comissionat	delegat imperial
Yakusidé	oncle de Butterfly
Mare de Butterfly	

On transcorre l'acció

Al Japó, a la ciutat de Nagasaki, a finals del segle XIX.

PRIMER ACTE

Goro, alcavot japonès,
mostra al tinient Pinkerton la que serà la seva casa,
situada en un turó amb vistes a la badia i la ciutat de Nagasaki.
Poc després, entren la donzella Suzuki i dos servents més,
que són presentats a Pinkerton.
S'espera l'arribada de Cio-Cio-San,
casada per poders amb l'oficial americà.

Arriba el cònsol Sharpless.
Pinkerton li fa saber que ha comprat la casa i l'esposa,
però que pot rescindir el contracte quan li sembli.
Sharpless recomana a Pinkerton, que no s'aprofiti
de la seva recent esposa. Aquest gairebé no la coneix,
tot i que la seva delicadesa i senzillesa el tenen fascinat.

Goro anuncia que Cio-Cio-San s'apropa amb les seves amigues.
La jove, que es fa dir Miss Butterfly, només té 15 anys
i és filla d'una família benestant japonesa que es va arruïnar.

Cio-Cio-San arriba acompanyada de les seves amigues i s'inclina, submisa, davant del que aviat serà el seu marit.
Arriben el comissari imperial, l'oficial del registre de casaments i la mare i els parents de Cio-Cio-San.
Pinkerton mostra cert menyspreu cap als nouvinguts, que tafanegen la casa i observen, encuriosits, l'oficial.

Els familiars de Butterfly surten al jardí i ella es disposa a desfer les poques coses que ha portat, ajudada per Suzuki.
Butterfly s'ha convertit al cristianisme per casar-se amb Pinkerton, però li demana permís per conservar alguns objectes sagrats de la seva religió, que representen els seus avantpassats, així com l'espasa amb la que el seu pare va fer-se l'harakiri.

Quan són a punt de signar el contracte matrimonial, arriba Bonzo, oncle de Butterfly i sacerdot budista, que la maleeix per haver renunciat a la seva religió i casar-se amb un estranger.
Pinkerton el fa fora sense contemplacions mentre la resta de convidats deixen sola la parella, amb la serventa Suzuki.

Comença a fer-se de nit i Butterfly, encara consternada per la maledicció de Bonzo, demana a la donzella que li prepari la roba de nit.
Pinkerton lloa la bellesa de la seva esposa i la parella es disposa a passar la seva primera nit d'amor.

SEGON ACTE

Han passat tres anys.
Pinkerton va marxar poc després del casament.
La donzella Suzuki prega davant d'una estàtua de Buda perquè Butterfly deixi de plorar.

Butterfly declara confiar més en el déu cristià.
Suzuki intenta fer-li veure que el seu marit no tornarà però Butterfly es mostra convençuda que serà de nou al seu costat.

Arriba Sharpless, acompanyat per Goro.
Butterfly explica a Sharpless que Pinkerton li havia dit que tornaria quan el pit-roig fes el seu niu, cosa que ja ha passat tres vegades.
Ella entén que potser als Estats Units ho fa amb menys freqüència.

Sharpless se sent emocionat per la ingenuïtat de la jove
i insisteix que accepti la proposta de casament
del príncep Yamadori, que ha vingut a veure-la.
Però ella no en vol saber res.
Es vol mantenir fidel al seu espòs.

Quan el príncep Yamadori es retira,
desanimat per la negativa de Butterfly,
Sharpless li llegeix li la carta que li ha enviat Pinkerton.
on li explica que no tornarà.
Sharpless insisteix en que accepti la proposició de Yamadori.
Ella respon que si el seu espòs no tornés,
ella tornaria a cantar pels carrers de Nagasaki o bé se suïcidaria.

Butterfly fa venir el seu fill i el mostra a Sharpless.
Aquest commogut, es compromet a escriure Pinkerton
per fer-li saber que té un fill.

Suzuki entra excitada, insultant Goro,
que ha escampat que el fill de Butterfly és de pare desconegut.
Ella, fora de si, amenaça Goro amb clavar-li l'espasa
si torna a repetir aquesta mentida i el treu de la casa.

En aquell moment, se sent una canonada provinent del port:
és d'un vaixell nord-americà.
Un dels seus oficials és Pinkerton.

Butterfly, eufòrica, es disposa a rebre el seu marit
i ordena a Suzuki que porti flors per decorar la casa.
Es fa de nit i Butterfly es queda desperta,
esperant que d'un moment a l'altre ell aparegui.

TERCER ACTE

Butterfly ha vetllat tota la nit,
mentre el seu fill i Suzuki dormen a prop.
Quan finalment s'adorm, truquen a la porta.
Són Pinkerton i Sharpless.

Suzuki els prega que no facin soroll per no despertar Butterfly.
Pinkerton s'emociona en veure els preparatius per rebre'l,
però ell ve per endur-se el seu fill als Estats Units.
Kate, la seva esposa nord-americana, l'espera al jardí.
Sharpless demana a Suzuki
que prepari Butterfly pel cop que això suposarà.

Els remordiments roseguen Pinkerton,
que no s'atreveix a acomiadar-se de la seva esposa.
Kate, al jardí, demana Suzuki que convenci Butterfly
perquè els deixi endur-se el nen.

Butterfly es desperta i veu el cònsol i Kate Pinkerton.
Suzuki li anuncia que Pinkerton no tornarà mai més.
Sharpless li prega que faci el sacrifici que se li demana
i Butterfly declara que lliurarà el seu fill directament al seu espòs.

Sola, Butterfly obre la capsa que conté l'espasa
amb què el seu pare es va suïcidar i en llegeix la inscripció:
"Amb honor mor qui no pot preservar la vida amb honor".
Desesperada, abraça el seu fill per última vegada
abans de demanar-li que es giri i que jugui.

Poc després, Butterfly es clava l'espasa.
Agonitzant, veu com arriben Pinkerton i Sharpless,
que s'enduen el nen després d'haver vist, horroritzats,
el cadàver ensangonat de Madama Butterfly.

L'enigma di Lea (Benet Casablanca)

Els personatges

Lea	jove que ha conegut el secret de la immortalitat
Ram	somnàmbul
Milulls i Milboques	vigilants de Lea
Dames de la Frontera	protectores de Lea
Dr. Schiksal	doctor Destí, psicòleg del Centre de Marginats
Michele, Lorenzo, Augusto	artistes de tres èpoques diferents

On transcorre l'acció

Al principi, en una època mítica, en cap país concret.

Després, en l'actualitat, en un suburbi a l'extraradi d'una ciutat.

PRIMERA PART

Lea balla en solitari una dansa que es converteix en un moviment espasmòdic.

De sobte, la noia cau fulminada i és coberta per un núvol fosc.

Lea ha estat posseïda per Déu i entreveu què és la immortalitat.

Es converteix així en aquella que posseeix el Secret, conduïda al punt en què s'ajunten el saber i la bogeria.

A continuació, i obsessivament, Lea canta la paraula "abboeh".

Entra un cor de sacerdots que donen a conèixer el càstig de Lea per haver conegut el Secret.

Haurà d'errar perduda en l'espai i en el temps

i tindrà sempre dos vigilants al costat seu

que li recordaran que no pot revelar el Secret:

Milulls, per observar-la i controlar els seus actes

i Milboques, per acusar-la constantment.

Li recorden que és una criatura destinada només al plaer diví:

"Mai no estimaràs, Lea, per què ets la puta de Déu".

Lea va errant, perduda i presa de l'ardor sensual que li ha despertat l'experiència viscuda.

Arriba a la frontera de la fi del món
on troba les Tres Dames de la Frontera,
que l'envolten i ballen al seu voltant,
anunciant-li que en el límit final trobarà Ram, el Somnàmbul.

Lea s'apropa a Ram i l'interroga.
Ell li explica un somni
en el qual espiava una dama despullada –la Mort–
que es banyava al riu.
Va entreveure l'eternitat i per això es va quedar cec.
Després, va arribar a una ciutat alliberada de la Mort
i en la qual la vellesa havia deixat d'existir.
Ara ignora si viu despert o en un somni, caminant sense descans.
Ha renunciat a tots els sentits per tal que la seva ment s'il·lumini,
però al seu voltant tot és penombra.
El càstig de Ram és ara ser gel i pura raó.

Lea identifica la història de Ram amb la seva
i veu en el jove l'altra meitat d'ella mateixa:
“jo instint i foc, tu raó i gel”.
Quasi abraçant-se al seu cos, promet a Ram
trençar el gel amb el foc que la crema.

Milboques i Milulls irrompen i aparten bruscament
Lea de Ram, obligant-la a continuar caminant.
Les Tres Dames de la Frontera li pronostiquen
que només podrà alliberar Ram del seu mal
si torna a trobar-se'l i li revela el seu Secret.

SEGONA PART

Època actual. Lea està ingressada en un Centre per a Marginats,
entre persones recloses per motius diversos,
en un suburbi urbà desolat.
Se la considera com una persona afectada
d'algun desequilibri psíquic.
En el grup també hi ha un home aparentment cec.

Vigilen el Centre els Guardians Filàntrops,
que s'autodefineixen com a mig policies mig psicòlegs
al servei dels interns, “nàufrags de la vida, criatures perdudes
buscant allò que mai no troben”.

El Doctor Schiksal, doctor Destí, antic propietari d'un circ,
director del teatre Gran Guinyol i Psicòleg Principal del Centre,
sol entretenir els interns amb els seus números de màgia.
Ha preparat l'escenificació burlesca d'algunes aventures
de la bella Lea, la interna més bella, temuda i admirada.

Schiksal explica que Lea té un secret
i que aquell que li robi assolirà la perfecció.
Diversos artistes han intentat descobrir-lo
i plasmar-lo en les seves obres d'art sense aconseguir-ho.

Tres artistes, Miguel, Lorenzo i Augusto,
que pertanyen a èpoques diferents,
es disposen a esculpir el rostre de Lea sota les tres formes de l'amor:
virginal, místic i sexual.

Però cap dels tres aconsegueix que Lea els lliuri el seu secret.
Schiksal dona per acabat l'espectacle.

Milulls i Milboques es lamenten de no haver vigilat prou la noia
i li recorden a qui pertany, però el Doctor Schiksal els fa fora.
Després, afirma que Lea ha perdut el seny
i és difícil que es lliuri a cap home, tot i que mostra debilitat
per un personatge molt estrany, Ram el Somnàmbul.

Schiksal ha embuixat Ram "per tal que vegi sense veure
i, despert, dormi, explicant un relat incomprensible".
Aquest boig cec demana a Lea que sigui la seva model.

TERCERA PART

Època actual.
Han desaparegut del Centre tots els reclosos, excepte Lea i Ram.
Ell vol que Lea sigui la seva model
perquè així podrà tornar a recuperar els sentits,
sense els quals no pot comprendre res,
encara que ho entén tot.
Li explica que els va perdre la nit que va veure la Mort, nua,
banyant-se al riu.

En sentir aquesta història Lea reconeix en Ram
el cec que havia conegut segles enrere.

Ella comença a ballar al voltant del Somnàmbul,
fins a tocar el seu cos.
Milulls i Milboques intenten atrapar-la,
però les Tres Dames de la Frontera
aconsegueixen mantenir-los allunyats.

Lea i Ram fan l'amor en una relació semblant
a la de la possessió de Déu a l'inici.
Lea ha renunciat al seu Secret
a canvi que el Somnàmbul recuperi la seva capacitat de sentir.

Milulls i Milboques han fracassat.
Cauen fulminats i s'esvaeixen.

COR D'ESPECTADORS

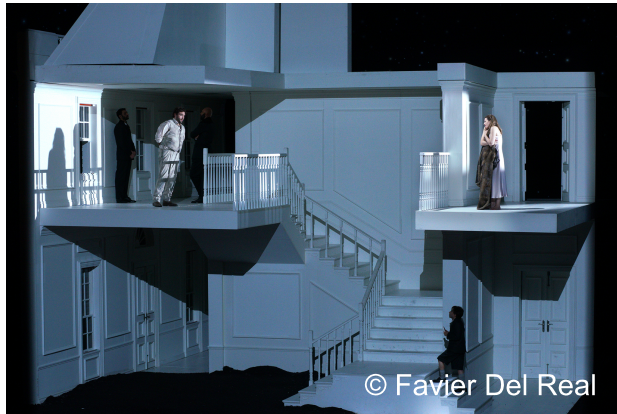
Vestits de carrer, els Espectadors declaren el seu desig
d'impedir que Lea i Ram aconseguixin el seu propòsit:
“les nostres vides són vulgars, covardes,
lligades a allò que és útil,
inclinades servilment davant allò que és convenient (...)
i no hem d'alimentar la vana sospita que una vida
d'un altre tipus sigui possible (...)”.

Demanen al Doctor Schiksal que proclami ben alt
que la llibertat no és possible.

Les Tres Dames de la Frontera declaren que,
sense Déu o amb Déu, se li ha de concedir a l'home un fil de llum.
Per això, Lea i Ram mereixen “el seu moment d'amor
dins la nit interminable”.

Ball solitari de Lea, com el del principi.
Un cor invisible canta la paraula “abboeh”.

Rodelinda (Georg Friedrich Händel)

Els personatges

Rodelinda	reina de Llombardia, esposa de Bertarido
Bertarido	rei destronat de Llombardia
Grimoaldo	usurpador del tron de Llombardia
Garibaldo	duc de Torí, conseller de Grimoaldo
Eduige	germana de Bertarido
Unulfo	amic i conseller de Bertarido
Flavio	fill de Rodelinda i Bertarido

On transcorre l'acció

A Milà, al palau dels reis de Llombardia, a l'Edat Mitjana.

PRIMER ACTE

A les estances de palau, Rodelinda plora la mort del seu espòs, el rei Bertarido.

No sap que en realitat és viu i que espera el moment per venjar-se de Grimoaldo que l'ha destronat.

Grimoaldo arriba per demanar matrimoni a Rodelinda, però ella, indignada el rebutja.

Garibaldo, duc de Torí i amic de Grimoaldo, li promet que aconseguirà convèncer Rodelinda perquè s'hi casi. Però li aconsella que primer trenqui el seu compromís amb Eduige, germana de Bertarido.

Grimoaldo segueix el consell de Garibaldo i quan arriba Eduige li fa saber que no vol saber res més d'ella. Ho justifica perquè ella el va rebutjar quan encara no era rei. Ara és ell qui la rebutja.

Quan Grimoaldo se'n va, Garibaldo es mostra disposat a ajudar Eduige i a traïr el seu amic. En realitat, el duc de Torí aspira a ocupar el tron de Milà.

En un bosc de xiprers,
on hi ha els sepulcres dels reis de Llombardia,
es troben Bertarido i Unulfo, el seu amic i conseller,
que el sabia viu.
Bertarido contempla la seva pròpia tomba
i un epitafi amb la seva fuga i mort posterior a mans dels huns.
Veuen arribar també Rodelinda i el seu fill Flavio
que venen per visitar la tomba.
Unulfo recomana a Bertarido que no es deixi veure encara.

La reina expressa el seu dolor davant de la tomba del seu espòs.
Sempre amagats, veuen arribar Garibaldo,
acompanyat de soldats, que amenaça Rodelinda
de matar Flavio si no accepta casar-se amb Grimoaldo.
La reina no té més remei que acceptar el xantatge.
Se'n va amb el seu fill, però abans promet que, quan sigui reina,
farà condemnar Garibaldo.

Arriba Grimoaldo que vol saber la resposta de Rodelinda.
Garibaldo li confirma que ha accedit a casar-s'hi,
cosa que provoca l'eufòria de l'usurpador.
Mentrestant, Unulfo recomana a Bertarido,
que es presenti davant Rodelinda.
Però ell, dolgut en veure que la seva dona
ha cedit tan fàcilment a les amenaces de Garibaldo,
prefereix de moment mantenir-se ocult.

SEGON ACTE

Sala del palau.
Eduige accepta casar-se amb Garibaldo
que li promet fer-la reina, però admet que estima Grimoaldo.
Garibaldo se'n va i arriben Rodelinda i Flavio.

Eduige se sorprèn que Rodelinda
accepti casar-se amb Grimoaldo,
a qui ella va ajudar a pujar al tron i al que considera un traïdor.
Promet lluitar per destronar-lo.

Grimoaldo arriba, acompanyat d'Unulfo i diversos guàrdies.
Rodelinda li confirma que es casarà amb ell,
amb una condició: que mati, davant de tothom,
el seu fill Flavio, ja que ella no pot ser alhora
mare del rei legítim i esposa del seu enemic.

Surt deixant a Grimoaldo contrariat per aquella proposta.
Garibaldo, en canvi, satisfet davant la possible mort
de l'hereu al tron, recomana a Grimoaldo
que porti a terme el crim.
Argumenta que si es vol mantenir en el tron
ha de comportar-se com el què és, un veritable tirà.

Unulfo retreu a Garibaldo el seu cinisme
i malda perquè Grimoaldo abandoni una idea tan monstruosa.

En un lloc apartat, Bertarido, disfressat de captaire,
es lamenta de la seva sort.
Apareix Eduige, que reconeix el germà
malgrat la seva indumentària,
i que li promet ajudar-lo a recuperar el tron.
Ell, però, només es mostra interessat a recuperar la dona i el fill
i exiliar-se amb ells, renunciant al tron,
cosa que tranquil·litza l'ambiciosa Eduige.

Arriba Unulfo que ve a comunicar-li
que Rodelinda li segueix sent fidel.
Bertarido, aconsellat pel seu amic,
es decideix a anar a trobar la seva esposa.

Unulfo va a palau per avisar Rodelinda que el seu espòs es viu.
Quan Bertarido hi arriba, s'agenolla davant d'ella,
demanant-li perdó per haver dubtat de la seva fidelitat.
Ambdós es fonen en una abraçada.

Grimoaldo irromp bruscament acompanyat dels seus guàrdies
i troba Rodelinda en braços d'un home
que pren pel seu amant.
Per salvar l'honor de la seva esposa,
Bertarido es dona a conèixer,
però Rodelinda ho nega per salvar-lo.
Confós i sense tenir clar si es tracta del rei destronat
o d'un amant, Grimoaldo ordena que l'empresonin.

TERCER ACTE

En una galeria del palau,
Eduige dona a Unulfo la clau d'un passadís secret
que comunica la cel·la de Bertarido amb els jardins reials.
Ella i Rodelinda l'esperaran allà per ajudar-lo a fugir.

A la fosca cel·la on és tancat,
Bertarido es lamenta de la seva trista sort.
En aquell moment cau una espasa davant seu,
que Eduige li ha llançat des de fora.
Quan Unulfo entra a la cel·la per alliberar-lo,
Bertarido el pren per un enemic i el fereix amb l'espasa.
Queda horroritzat en descobrir que es tracta del seu amic,
però aquest, tot i ferit, l'apressa perquè el segueixi
sense perdre temps.

Mentrestant, Rodelinda, Flavio i Eduige
també han arribat fins a la cel·la de Bertarido.
En trobar la seva capa ensangonada pensen que ha mort.

Bertarido i Unulfo han sortit ja als jardins reials
a través del passadís secret i s'amaguen per no ser descoberts.

Grimoaldo està passejant pels jardins,
consumit pels remordiments,
i compara el seu turment amb la pau d'esperit
dels pastors als boscos.

Aprofitant que Grimoaldo sembla adormir-se,
irromp Garibaldo que li vol prendre l'espasa per matar-lo.
Però Bertarido surt del seu amagatall per impedir-ho,
i en la baralla que sostenen, mata Garibaldo.

Grimoaldo comprèn llavors que Garibaldo era un traïdor
i que el suposat amant era efectivament Bertarido.
Arriba Rodelinda que té una gran alegria
en comprovar que el seu espòs és viu.

Els guàrdies porten presoners a Unulfo i Eduige,
que confessen haver ajudat a fugir Bertarido.
Però Grimoaldo els considera a tots com a amics seus,
ja que li han salvat la vida.
Demana perdó a Eduige, la seva antiga promesa,
oferint-li matrimoni i el tron de Pavia,
on es disposa a marxar, renunciant al de Milà.

Bertarido i la seva esposa Rodelinda
seran novament reis de la Llombardia.

La Gioconda (Amilcare Ponchielli)

Els personatges

Gioconda	cantant de carrer, enamorada d'Enzo
Enzo	príncep genovès, enamorat de Laura
Alvise	gran inquisidor. Espòs de Laura
Laura	esposa d'Alvise, enamorada d'Enzo
Barnaba	confident de la Inquisició
La Cega	mare de Gioconda
Zuané	pondoler

On transcorre l'acció

A Venècia, al segle XVII, durant els carnavals.

PRIMER ACTE

Davant el palau ducal,
la multitud espera que comenci la regata de góndoles.

Barnaba, un espia de la Inquisició de la ciutat,
que es fa passar per joglar, observa Gioconda, de qui està enamorat.
Aquesta arriba per acompanyar la seva mare, cega, a l'església.
Barnaba s'hi apropa i se li insinua, però Gioconda el rebutja
i li manifesta un profund menyspreu.
Ofès, buscarà la manera de venjar-se.

La regata ha arribat al final i Zuané ha perdut.
Barnaba el convenç que ha estat per culpa
de la maledicció d'alguna fetillera i acusa la Cega,
nom amb què tots coneixen la mare de Gioconda.
Es vol venjar així de la humiliació que aquesta li ha infligit.

La gent comença a insultar i a colpejar la Cega.
Arriba la filla, que s'ha trobat amb Enzo, el seu amant,
i els dos s'enfronten a la gent.

En aquell moment arriben Alvisè, el gran Inquisidor,
i la seva esposa Laura.
Aquesta i Enzo, antics enamorats, es reconeixen.
Laura intercedeix en favor de la Cega
i aconseguix que Alvisè la deixi lliure.
En senyal de gratitud, la Cega lliura un rosari a Laura.

Barnabà intueix que Enzo i Laura havien tingut alguna relació,
i s'acosta a Enzo per guanyar-se la seva confiança.
Li demostra que sap perfectament qui és:
un príncep genovès, proscrit de Venècia,
que es fa passar per capità d'un vaixell dàlmata.
Enzo es confia i li confirma el seu amor per Laura.

Lavors Barnabà declara que és confident de la Inquisició,
però davant l'alarma d'Enzo li explica que actua per despit
pel rebuig de Gioconda i que l'ajudarà a fugir amb Laura.
Aquella nit, ella anirà fins al seu vaixell.

Enzo marxa, confiant amb la paraula de Barnabà.
Un cop sol, Barnabà crida l'escrivà Isepo per dictar-li una carta:
hi avisa Alvisè que la seva dona fugirà aquella nit amb Enzo,
i la deixa a la "Boca del Lleó",
l'escultura on es dipositaven denúncies
adreçades als inquisidors.

Gioconda, amagada, ho ha vist i ho ha sentit tot.
Es desespera en conèixer la traïció d'Enzo.
La seva mare intenta consolar-la.

SEGON ACTE

En un moll de la llacuna veneciana, uns mariners feinegen
dalt del vaixell en què embarcarà Enzo.

Barnabà s'hi acosta, ara fent-se passar per un pescador.
Ha enviat Isepo a avisar Alvisè per tal que arribi en el moment
en què Enzo i Laura es disposin a fugir.

Arriben els dos amants i es fonen en una abraçada.
Enzo ordena al timoner que el vaixell abandoni el port.
Laura, sola a coberta, s'encomana a la Verge Maria
per tal que tot els surti bé.
Gioconda, que estava amagada, surt aleshores
i les dues dones s'enfronten en una disputa.

Gioconda està a punt d'apunyalar Laura,
quan veuen que s'acosta la barca on ve Alvisè.
Laura amb el rosari a la mà demana protecció a la Verge.

Gioconda reconeix la jove que havia salvat la seva mare.
Llavors es dona a conèixer traient-se la màscara,
i l'ajuda a fugir amb la barca amb què ella havia vingut.

Barnaba insta Alvise a seguir la barca
que du la seva esposa a la ciutat.
Torna Enzo i Gioconda li comunica que Laura ha fugit,
penedida de què anava a fer.
Ell vol seguir-la, però Gioconda l'adverteix
dels espies que l'assetgen.
Desesperat i per evitar caure en mans d'Alvise, crema el vaixell.

TERCER ACTE

La Ca' d'Oro (la Casa Daurada) és el nom del palau d'Alvise.
Aquest coneix la traïció de la seva esposa
i l'interroga fins a fer-l'hi confessar.
Condemna Laura a ingerir verí.

Alvise la deixa sola en la seva desesperació.
Però Gioconda, amagada fins aleshores, surt
i ofereix a la jove canviar el verí per un narcòtic
que l'adormirà donant-li una aparença cadavèrica.
Després, quan treguin el cos del palau, podrà fugir amb Enzo.

Torna Alvise, que troba el cos de la seva esposa
aparentment sense vida.

Al palau d'Alvise s'ofereix un ball de disfresses.
En el transcurs de la festa arriba Barnaba,
arrossegant la Cega, acusada de bruixeria.
L'anciana diu que estava pregant per la difunta Laura.
És així com Enzo, que també es trobava a la festa,
emmascarat, s'assabenta de la mort de Laura.

Enzo es treu la màscara i acusa Alvise d'assassí.
Aquest el fa empresonar.

Gioconda no veu altra sortida per salvar-lo
que oferir-se a Barnaba a canvi de la llibertat d'Enzo.

QUART ACTE

Gioconda es troba a casa seva, a l'Illa de Giudecca.
Uns cantants, amics de Gioconda,
han dut el cos de Laura, adormida.
Gioconda els prega que ara busquin la seva mare,
que ha desaparegut.

Abans de quedar-se sola
pensa en el suïcidi com a solució dels seus mals,
tot i ser conscient que aleshores
no podria ajudar Enzo i Laura a fugir.

Arriba Enzo, alliberat per Barnaba gràcies a Gioconda.
Ve decidit a vetllar el cadàver de la seva amant
i suïcidar-se al seu costat.
Gioconda no vol revelar-li on l'ha amagada
i Enzo l'amenaça quan Laura, desperta, crida el seu amant.
Assabentat per Laura que Gioconda li ha salvat la vida,
els dos la beneeixen i prometen recordar-la sempre.

Barnaba ve disposat a cobrar-se el preu per haver alliberat Enzo,
però Gioconda prefereix morir abans que ser seva
i es clava un ganivet.
Enfurismat, ell li diu que el dia abans havia ofegat la seva mare.
Però Gioconda ja no ho sent: acaba de morir.

Les pêcheurs de perles (Georges Bizet)

Els personatges

Zurga	cap dels pescadors
Nadir	amic d'infantesa de Zurga
Leila	sacerdotessa
Nourabad	gran sacerdot

On transcorre l'acció

En un poblat de la costa de l'illa de Ceilan (avui Sri Lanka),
en una època indefinida.

PRIMER ACTE

Uns pescadors de perles acaben de muntar les seves cabanes
i celebren l'elecció de Zurga com el seu cap.

Arriba aleshores Nadir, un amic d'infantesa
i company de cacera de Zurga,
que vol unir-se al grup.

Els dos recorden que en el passat es van enamorar
d'una mateixa noia, que van veure a la ciutat de Candi,
i a la qual van renunciar per preservar la seva amistat.

Arriba una barca amb uns ancians
i una jove verge coberta amb un vel.
És Leïla, sacerdotessa de Brahma,
que ve acompanyada de Nourabad, el gran sacerdot.
Com cada any, des de dalt de les roques,
pregarà per allunyar les tempestes de l'illa.
Zurga li fa renovar el jurament que no descobrirà el seu rostre
i que es mantindrà pura i casta.
A canvi, rebrà la perla més bonica.
Però si trenca el jurament, morirà.

Nadir, que s'ha acostat, reconeix la veu de la noia de la qual es van enamorar ell i Zurga a Candi. Per la seva banda, Leïla reconeix en el pescador el jove de Candi en què ella també es va fixar. Tot i així es manté ferma en la seva promesa i se'n va, seguida de Nourabad. El cant de Leïla s'eleva des del temple dalt de la roca, on l'han duta en processó.

SEGON ACTE

És de nit. A les ruïnes del temple, en un lloc solitari, el gran sacerdot Nourabad s'acomiada de Leila, recordant-li la seva promesa. Si el manté, no ha de témer res, perquè està ben protegida. La jove invoca aleshores un record d'infantesa, en què va protegir un fugitiu de ser descobert i executat. En senyal d'agraïment, el desconegut li va regalar una cadena.

Mentrestant, Nadir ha arribat d'amagat fins on es troba Leila. Ella li demana que fugi per no posar en risc la seva vida, però ell es queda al seu costat i els dos es confessen el seu amor.

En acomiadar-se per retrobar-se l'endemà, senten un tret. Nourabad els ha descobert. Agafen pres Nadir i la gent demana la seva mort.

Els porten davant de Zurga, que de primer vol perdonar la parella. Nourabad, però, aixeca el vel del rostre de Leïla i Zurga pot constatar la traïció del seu amic. Nadir i Leïla són condemnats a mort.

Esclata aleshores la tempesta i els pescadors es pensen que la mar i els seus déus s'han ofès.

TERCER ACTE

A la seva tenda, Zurga es lamenta per haver condemnat a mort Nadir i Leila. Aquesta apareix aleshores, intentant alliberar-se de dos pescadors que la subjecten.

Zurga accedeix a parlar amb ella, que li implora clemència per Nadir, de qui es confessa enamorada. Gelós i irritat, Zurga li declara també el seu amor i confirma la sentència de mort per a la parella d'enamorats.

Arriba Nourabad junt amb altres pescadors
per endur-se Leila al sacrifici.
Ella li dona a un d'ells la seva cadena perquè la lliuri a la seva mare.
Zurga reconeix la cadena
i compren que va ser Leila qui el va salvar quan era un fugitiu.

Quan tot està a punt per al sacrifici,
Zurga arriba advertint que s'ha calat foc al poblat.
Els homes corren a apagar les flames,
situació que aprofita Zurga per deixar fugir Nadir i Leïla,
després de revelar-los que és ell mateix qui ha provocat el foc.

Els pescadors tornen.
Nourabad comprèn que Zurga ha provocat l'incendi
per facilitar la fugida dels condemnats i ordena que el matin.
Zurga vol defensar-se, però és apunyalat per l'esquena.

Nourabad, acompanyat d'altres sacerdots,
surt a perseguir Nadir i Leïla.

Tosca (Giacomo Puccini)

Els personatges

Mario Cavaradossi	pintor
Flora Tosca	cantant, amant de Mario
Baró Scarpia	cap de policia
César Angelotti	cònsol republicà
Spoletta	policia
Sciarrone	policia
Sagrìstà	sagristà de Sant Andrea del Valle

On transcorre l'acció

A Roma el 1800,
finalitzada la breu República romana (1798-1799),
que havia dissolt els estats pontificis
i convertit el territori italià en un estat satèl·lit
de la França napoleònica.

Napoleó Bonaparte havia travessat els Alps
per enfrontar-se als austríacs i apoderar-se de Roma.
El juny de 1800, la seva victòria a Marengo, a prop de Torí,
fou l'inici de la carrera que el portà a dominar gran part d'Europa.

A Itàlia, els revolucionaris van veure en la invasió napoleònica
una esperança de llibertat.

PRIMER ACTE

Església de Sant'Andrea della Valle, a Roma. Primeres hores del matí.
César Angelotti, cònsol de l'extingida República romana,
ha fugit dels calabossos del castell Sant'Angelo
i ha vingut a amagar-se a la capella de la seva família, els Attavanti.

El pintor Mario Cavaradossi està pintant el retrat de Maria Magdalena, inspirant-se en el rostre
de la germana d'Angelotti.

Creient que no hi ha ningú a l'església,
Angelotti surt de l'amagatall i troba Cavaradossi.

Aquest el reconeix i, en saber que ha escapat de la presó, li promet ajudar-lo.

Senten la veu de Tosca, cantant i amant de Mario, que arriba a l'església.
Angelotti torna a amagar-se i Mario li ofereix el menjar i la beguda de la cistella que li havia portat el sagristà.

Tosca observa amb gelosia el rostre de la pintura i hi reconeix l'Attavanti, però Mario la convenç que es tracta d'una casualitat i que l'estima a ella.
Queden per passar la nit junts, després de l'actuació d'ella al palau Farnese i s'acomoden amb una abraçada.

Quan es queda sol, Cavaradossi fa sortir Angelotti.
La seva germana li ha preparat roba de dona per ajudar-lo a fugir del baró Escarpia, cap de la policia.
Cavaradossi s'ofereix a amagar-lo en una galeria oculta al pou del jardí de casa seva.

En aquell moment se sent una canonada del castell Sant'Angelo, que anuncia que algun pres s'ha fugat.
Angelotti i Cavaradossi surten immediatament.

El sagristà, acompanyat amb el cor de l'església organitza un Te Deum en agraïment a la derrota de Napoleó davant de l'exèrcit austríac.
L'ambient d'eufòria és interromput per l'entrada del baró Scarpia, cap de la policia, que es presenta al temple amb els seus esbirros.

Scarpia informa el sagristà que un pres ha fugit i descobreix que Angelotti ha estat a l'església.
A la capella dels Attavanti hi troba el ventall amb l'escut de la família.
Després reconeix en el rostre de la Magdalena la germana d'Angelotti i troba el cistell amb restes de menjar.

El sagristà li explica que l'autor del quadre és Cavaradossi, a qui Scarpia odia per les seves idees revolucionàries i per ser l'amant de Tosca, a qui ell també desitja.
Sospita que el pintor ha ajudat Angelotti a fugir.

S'apropa el moment de la cerimònia i el temple es va omplint de gent.
Tosca ha tornat i Scarpia li ofereix aigua beneïda amb els seus dits.
Aprofita el moment per engelosir-la suggerint-li la possibilitat d'una història d'amor entre l'Attavanti i Cavaradossi.

Contrariada en veure el ventall que li mostra Scarpia, Tosca marxa enfurismada cap a casa de Mario.
Scarpia ordena al policia Spoletta que tres esbirros la segueixin.

SEGON ACTE

Estances del baró Scarpia en un pis del palau Farnese. És de nit.
El baró està a punt de sopar quan recorda que Cavaradossi i Angelotti
ja deuen estar detinguts. Per una finestra se sent la cantata
que Tosca entona davant la reina de Nàpols.

Scarpia li diu a Sciarrone, un dels policies,
que, en acabar l'actuació, portin la cantant davant seu.

Arriba Spoletta i explica que no han trobat Angelotti,
però sí Cavaradossi, que segurament deu conèixer l'amagatall
del fugitiu.

Scarpia ordena que el condueixin davant seu,
junt amb el fiscal i amb el botxí.

Davant Scarpia, i mentre encara se sent cantar Tosca,
Cavaradossi nega saber res d'Angelotti.
Scarpia ordena que el duguin als calabossos per interrogar-lo.

El baró vol seguir provocant la gelosia de Tosca,
però ella afirma que Cavaradossi es trobava sol a casa seva.

Scarpia li diu llavors que Mario està sent torturat
i, per convèncer Tosca que confessi on es troba Angelotti,
fa obrir una porta per on es poden sentir els crits del pintor.
Finalment Tosca cedeix i revela l'amagatall de l'amic de Mario.

Scarpia fa portar Cavaradossi.
Malferit i semi inconscient,
el pintor demana a Tosca si ha parlat i ella ho nega,
però el baró la desmenteix.

Però la situació canvia quan Sciarrone irromp
per anunciar la derrota de l'exèrcit austríac davant Napoleó
a la batalla de Marengo.

Tot i les ferides, Mario proclama la victòria republicana,
el triomf de la llibertat i la caiguda dels tirans.
Enfurismat, Scarpia fa tancar Cavaradossi al calabós.

Tosca resta novament sola amb el baró,
que li insinua que pot salvar el seu amant de morir al patíbul
si accepta que ell la posseeixi aquella mateixa nit.

Spoletta arriba per comunicar-li a Scarpia
que Angelotti s'ha suïcidat quan s'ha vist assetjat per la policia.

Disposada a lliurar-se a Scarpia,
Tosca demana a canvi un salconduit
per poder fugir l'endemà amb Mario.
Scarpia ordena aleshores a Spoletta que de matinada
simulin la mort de Cavaradossi amb bales de fogueig.
Spoletta assenteix, però capta de seguida el missatge ocult d'Scarpia,
que li confirma l'execució real de Cavaradossi.

Scarpia, un cop signat el salconduit, s'abraona damunt de Tosca,
la qual prèviament ha agafat un ganivet de la taula
i l'apunyala amb ferotgia.
Scarpia cau mort i Tosca agafa el salconduit i fuig.

TERCER ACTE

L'endemà, de matinada, als calabossos del castell Sant'Angelo.
Cavaradossi, pres, demana paper i ploma a un carceller,
a canvi d'un anell, per escriure a la seva estimada.
Tot sol, Mario evoca les abraçades de Tosca
i es desespera pensant que no la veurà mai més.

De sobte, però, arriba Tosca i comunica al pintor que ha mort Scarpia
i que té a les seves mans el salconduit que els permetrà fugir,
després de l'execució simulada.
La parella, eufòrica, es fon en una abraçada
abans que entri l'escamot d'execució, amb Spoletta al capdavant.

Comença a fer-se de dia.
Al pati del castell, l'escamot dispara contra Mario, que cau abatut.

Quan els soldats es retiren, Tosca s'acosta a Mario
per assabentar-lo que pot deixar de fingir.

Constata llavors que és mort i que Scarpia l'ha traït.
Mentrestant, han descobert el cadàver de Scarpia
i els seus esbirros estan pujant al castell per detenir Tosca.
Ella però, es llança al buit abans que puguin capturar-la.

Luisa Miller (Giuseppe Verdi)

Els personatges

Comte Walter	usurpador del títol nobiliari
Rodolfo Walter	fill del comte
Miller	vell soldat retirat, vassall del comte
Luisa Miller	filla de Miller
Wurm	majordom del comte
Federica	duquesa d'Ostheim, neboda del comte

On transcorre l'acció

En un poble del Tirol, a la primera meitat del segle XVII.

PRIMER ACTE

Luisa està a punt de celebrar el seu aniversari en companyia del seu pare, Miller, un vell soldat retirat. Ella està enamorada de Carlo, tot just arribat a la cort, i se sent feliç en veure'l arribar a la celebració. Miller no coneix Carlo, però desconfia del jove.

Tothom entra a l'església, excepte Miller. Wurm, el majordom del comte Walter, reclama a Miller la mà de la seva filla, de qui fa temps n'està enamorat. Però Miller no pensa obligar Luisa a casar-se amb algú a qui no estimi.

Ressentit, Wurm li explica que Carlo és en realitat Rodolfo, fill del comte Walter, senyor de Miller.

Després del seu fracàs, Wurm se'n va al castell del comte Walter per explicar-li que Rodolfo estima Luisa. Walter té altres plans per al seu fill, a qui vol casar amb la seva neboda, la duquesa Federica, tot just enviudada i amb una bona posició social.

Rodolfo es nega a obeir el seu ambiciós pare
i quan Federica arriba, li confessa la seva passió per Luisa.
Federica se'n va despitada, ja que està molt enamorada de Rodolfo,
amb qui va compartir la infantesa.

Miller revela a la seva filla qui és el seu estimat
i la intenció del comte de fer-lo casar amb Federica.
Luisa es trasbalsa i se sent traïda.
Rodolfo, que acaba d'arribar i els ha sentit,
jura, agenollat davant Miller, que només estima Luisa.

La situació es complica quan arriba el comte Walter,
que ordena detenir Miller i Luisa.
Però Rodolfo reacciona i amenaça el seu pare de fer públic
el secret que li va permetre ser comte.
Walter cedeix davant aquesta amenaça i els allibera.

SEGON ACTE

A casa de Miller, uns camperols avisen Luisa
que el seu pare s'ha enfrontat a Walter i ha estat capturat.
Wurm, enviat pel comte, ofereix un tracte a Luisa
per salvar la vida del pare:
ha d'escriure una carta adreçada a Wurm
on digui que sempre l'ha estimat, que fugirà amb ell
i que ha seduït Rodolfo només per ambició.
Luisa, pressionada per Wurm, acaba signant la carta.

En una habitació del castell,
Wurm comunica a Walter que Luisa ha signat la carta.
Tots dos recorden com es van aliar per matar el cosí de Walter perquè aquest aconseguís el
títol de comte.
Ara li confessa que el seu fill Rodolfo se'n va assabentar
i tots dos són conscients del greu perill que corren.
Es comprometen a mantenir en secret la seva complicitat en el crim
i a defensar-se mútuament.

Arriba la duquessa Federica i Wurm es retira.
Walter li fa saber que Luisa no està enamorada de Rodolfo
i que l'ha fet venir perquè ella mateixa ho confirmi.
Arriba Luisa que, per salvar el seu pare,
es veu obligada a confessar que només estima Wurm.

Rodolfo, al jardí del castell,
té la carta de Luisa que li ha entregat un camperol.
Quan la llegeix fa venir Wurm i el repta a batre's en duel.
Però aquest dispara a l'aire i s'escapa entre els soldats i els criats
que arriben per saber què ha passat.

Walter convenç el seu fill que es vengui de Luisa
casant-se amb Federica.

TERCER ACTE

De nou a casa de Miller.

Luisa està escrivint una carta a Rodolfo,
on li reitera el seu amor i li deixa entreveure que vol suïcidar-se.

Se senten ressons de les noces entre Federica i Rodolfo,
que Luisa escolta amb malenconia,
consolada per les serventes que l'envolten.

Arriba el seu pare, que sap el gran sacrifici
que la filla ha fet per alliberar-lo.
Luisa li demana que lliuri la carta a Rodolfo.
Miller la llegeix i queda trasbalsat.
Aconsegueix convèncer-la que fugin junts,
encara que es converteixin en rodamons.

En la foscor de la nit, Rodolfo i el seu criat
s'apropen a la porta de la casa de Miller.
Una vegada dins, enverina l'aigua d'una copa.
Luisa s'adona de la presència de Rodolfo,
que, ressentit, li llegeix la carta on confessava el seu amor per Wurm.

Rodolfo beu del got enverinat i després convida Luisa a fer-ho.
Rodolfo li confessa que l'aigua estava enverinada
i demana a Luisa que confessi si realment estimava Wurm.
Ella, en saber que està a punt de morir,
se sent alliberada de tot jurament i revela com va ser forçada
a escriure la nota d'amor que els va separar.

Rodolfo, adonant-se del seu error,
maleeix haver enverinat l'aigua de la copa.

Arriba Miller, avisat pel criat, i troba la parella moribunda.
Rodolfo confessa que ell és responsable de la mort de la seva filla
i demana perdó.

Luisa aconsegueix acomiadar-se del seu pare just abans de morir.
Walter entra a la casa de Miller acompanyat de vilatans i de Wurm.
Sorprès, Walter veu com Rodolfo, en un últim esforç,
travessa Wurm amb l'espasa.

Els textos de Lectura Fácil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.

L'Associació Lectura Fácil ha fet aquesta versió en Lectura Fácil.